

Kunnskapsdepartementet

Arkivsaknr.	Arkivkode	Avd/Sek/SaksbDeres ref.	Dato
xxx	xxx	xxx	xxx

Randaberg kommune, Hovedutvalg for oppvekst og levekår har i sak 2017/1447 vedtatt følgende høringsuttalelse i møte 07.06.2017.

Randaberg kommune avgir følgende høringsuttalelse til *Overordnet del – verdier og prinsipper*:

Punkt 1-3 henviser til overskrifter i forslaget.

1. Opplæringens verdigrunnlag.

- I et moderne samfunn er mangfold et begrep som må inkludere mange perspektiv. Planen må romme både det kulturelle, det individuelle knyttet til identitet, og de omgivelser og miljø en lever i. Skolen må være en inkluderende fellesarena, og språkkompetanse er svært viktig for at skolens mandat skal kunne gjennomføres, på alle plan.
- Det er viktig å gi rom for elevenes utvikling av kritisk og kreativ tenkning, og at skolen ikke vektlegger formidling av etablert viten som hovedmål. Da må det gis rom for prøving og feiling, for utprøving og forskning, og ikke minst refleksjon. Et læringsmiljø der det er rom for å vise både styrker og svakheter vil kunne bidra til å dempe forventningspresset og til at elevene klare å møte utfordringer og mestre hverdagen. Dersom de verdier og holdninger som fremheves i planen skal være fremtredende i skolen, må dette også avspeiles i arbeidsformer, i vurderingskriterier og i læringsmål.
- Vi mener det ikke er rett å peke på enkelte minoritetsgrupper slik det er gjort i del 1.2. bare ut fra etnisitet. Mangfoldet av minoritetsgrupper og deres bidrag bør omtales generelt.

2. Prinsipper for læring og utvikling.

- Sammenhengen mellom faglig læring og sosial læring er tydelig fremhevet. Sammen med begrepene dannelse, fellesskap og kommunikasjon blir læringen knyttet til samfunnsoppdraget og nødvendige ferdigheter på en viktig måte
- Læringen settes inn i mer helhetlige og bredere rammer, og dybdelæring kommer inn som et nytt begrep i læreplanen. Alle elever skal få øve tilstrekkelig på å anvende kunnskap og ferdigheter, reflektere og utvikle kritisk tenkning og forståelse. For å realisere dette på bedre måter enn i dag vil det være nødvendig med en omarbeiding eller reduksjon i konkrete læreplanmål, samt å knytte fag tettere sammen.

- “Å lære å lære” er avgjørende, men fordrer også at elever veiledes og støttes gjennom læringsprosesser og utvikler f.eks. et språk for læring. Tilgang på lærere og evidensbasert kompetanse hos lærere blir viktig, både gjennom utdanningsinstitusjonene og i etterutdanningstiltak.
- Planen innfører tre nye tverrfaglige områder: *Folkehelse og livsmestring, demokrati og medborgerskap* og *bærekraftig utvikling*. Alle områder er utvilsomt viktige, men er i seg selv omfattende og komplekse. Læreplan i fag må tydeliggjøre disse områdene og det må følges opp med kompetansehevingstiltak for at dette skal synliggjøres i praksis.
- Tverrfaglige temaer bør også medføre økt bruk av kompetanse utenfor skolen. Vi mener at dette, i tillegg til øvrige oppgaver for skolen, betyr et større ansvar hos flere instanser, og en større deltaking fra bl.a. fagmiljø i undervisning og praksis. Det krever interesse, åpenhet og dialog mellom alle aktører.
- I innledningen til kap. står det “*Skolen skal sikre at elevene tar ansvar for og reflekterer over sine egne læringsprosesser...*” her mener vi at begrepet *sikre* bør erstattes med f.eks. *bidra til*, eller *tilrettelegge for at*.

3. Prinsipper for skolens praksis.

- Motivasjon og mestring som utgangspunkt for læring er et riktig utgangspunkt, og planen slår fast at alle skal få tid til å utforske dybden i fagområder. Vi savner noe som gir mer konkret retning og overføring til praksis, hvordan skal for eksempel vurderingskriterier og metoder følge opp dette? Hvis vi ønsker endret undervisnings- og vurderingspraksis ute på skolene må også planen tydelig uttrykke forventning om dette, på alle nivå. Planen slår fast at vurdering har negative sider som må følges opp, bl.a. rangering og dokumentasjon ift. læringsmiljø og den enkeltes selvbylde. Dette er vi enige i, men det vil etter vårt syn kreve at også sentralt gitte vurderingsformer og metoder tar opp i seg disse faktorene og endres. Skolens praksis er i stor grad fortsatt styrt av de faktorer som måles, som bl.a. nasjonale prøver, tester og eksamen.
- Elevenes deltakelse, medvirkning og utprøving skal vektlegges, her må også læreplanene gi rom og mulighet. Et læringsmiljø der det er rom for å vise både styrker og svakheter vil kunne bidra til å dempe forventningspresset og til at elevene klare å møte utfordringer og mestre hverdagen.
- Planen sier lite om skolens ansvar i forhold til samfunnsutvikling og det å henge med i den hverdagen elevene har utenfor skolen.
- Utvikling av profesjonsfellesskapet ser vi på som viktig og avgjørende for god implementering og god praksisutvikling. Dette må foregå på den enkelte skole, men også løftes opp til et klart ansvar for skoleeier og for lærerutdanningen. Dette handler om kontinuerlig organisasjonsutvikling, og profesjonalisering og vil kunne gi resultat som løfter fellesskapet i større grad enn ytterligere satsing på individuell kompetanseheving

Oppsummering:

Forslaget til ny generell del av læreplanverket signaliserer et sterkere fokus på helhet og sammenheng i skolens praksis, og fremhever dybdelæring som et virkemiddel for å utvikle dette. Innføring av nye tverrfaglige emner understøtter samfunnsmandatet, og tydeliggjør skolen som en arena i verdisyn, samfunnsspørsmål og utvikling.

Vurderingsarbeid og skolebasert praksisutvikling er to områder som henger sammen, og der profesjonslæringen blir viktig. Tilgang til kunnskap og arbeidsmetoder har endret seg, og skolens rolle blir i større grad å lære elever å være gode, bevisste samfunnsaktører ut fra sine forutsetninger. Skolen er en del av en helhet der flere aktører har roller og ansvar, og der skolen rolle blir både tverrfaglig og må ses i en større sammenheng fra første dag. Dette kan forslaget til ny overordnet del legge et grunnlag for, og da er det viktig at den neste delen, fagplandelen, følger opp intensjonene på en god måte.

Tittelen på planen *Overordnet del – verdier og prinsipper* er god, den plasserer tydelig denne delen i en overordnet posisjon som vil ha betydning for innhold i og gjennomføring av fagplandelen.